"Akıllı Yatırımcı"nın, yatırım dünyasının kutsal metinlerinden biri olarak kabul edildiğini söylemiştik. Benjamin Graham'ın kaleme aldığı "Akıllı Yatırımcı" İslami açıdan yatırım yapmak istediğimizde de gelmiş geçmiş en iyi kitap olabilir mi? İslami finansın ilkeleri ve kitabın sunduğu evrensel yatırım ilkeleri arasında bir kesişim noktası var mı?

Akıllı Yatırımcı'da "değer yatırımı" felsefesi öğretilir. Hisse senetleri spekülatif araçlar değildir. Bir işletmenin ortaklık payları olarak ele alınır. Dalgalanmalardan etkilenmeden gerçek değere odaklanmaya ve "güvenlik marjı" bırakmaya çalışılır. İslami finansta "sağduyulu" ve "basiretli" ticaret anlayışı önemli bir yere sahiptir. Kitabın temel öğretileri, her Müslüman yatırımcının benimsemesi gereken ilkelerdir.

"Akıllı Yatırımcı"nın sunduğu çerçeve, tek başına yeterli değil. Kitap, ahlaki ve dini bir filtre sunmuyor. İslami finans ise, bir dizi katı kural ve prensip içeriyor. Bu noktada "Akıllı Yatırımcı"nın eksik kaldığı alanlar:

Helal Faaliyet Alanları

İslami yatırımcılığın ilk ve en önemli adımıdır. Yatırım yapılacak şirketin faaliyet alanı helal olmalıdır. Faizli bankacılık, alkollü içecek, domuz ürünleri, kumar, tütün ve silah sanayii gibi alanlarda faaliyet gösteren şirketlere yatırım yapamazsınız. Akıllı Yatırımcı bir sektörel ayrım yapmaz. Finansal veriler ile hareket eder.

Finansal Oranlarla Eleme

Faaliyet alanı helal olsa bile finansal yapısının da İslami prensiplere uygun olması gerekir. Uluslararası kabul görmüş İslami finans standartları (AAOIFI) çerçevesinde:

- Şirketin faizli borçlarının toplam varlıklarına oranının %33'ü geçmemesi yaygın olarak kullanılır. AAOIFI'nin katı bir standardı değil. Pratik bir üst limit diyebiliriz. Graham, borçluluğa karşı uyarıda bulunur ama net ve katı bir kural koymaz.
- AAOIFI standartları da dahil olmak üzere, şirketin haram gelirlerinin toplam gelire oranının %5'i aşmaması gerekir. Ana gelir kaynağı helal olmalıdır.
- Şirketin nakit, mevduat ve faiz getirili menkul kıymetlerinin toplam varlıklarına oranının %33'ün altında olması da, şirketin faiz gelirine bağımlı olmadığını göstermek için kullanılır.

Tezhir

Bir şirketin kaçınılmaz olarak (çok küçük bir oranda da olsa) faiz geliri gibi gelirleri olabilir. İslami yatırımcılar bu tür şüpheli gelirleri bağışlarlar. "Arındırma" olarak tanımlayabiliriz ve Akıllı Yatırımcı'nın kapsamı dışındadır.

Temel Akıllı Yatırımcı mı?

İslami açıdan yatırımcılık hakkında gelmiş geçmiş en iyi kitap Akıllı Yatırımcı değildir. Çok güzel bir başlangıç noktasıdır. Benjamin Graham, her Müslüman yatırımcının sahip olması gereken nitelikleri taşıyor.

İslami hassasiyetlere sahipseniz, temel prensipleri kurallarla birleştirerek uygulayabilirsiniz.